سرآمد اقتصاد
پنج‌شنبه-۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۴-سال یازدهم-شماره ۲۱۹۰

انرژی

افزایش تولید گاز در پالایشگاه دوازدهم پارس جنوبی

یک مقام مسئول از اجرای اقدام‌های نوآورانه به‌منظور افزایش تولید گاز و دیگر محصولات در این پالایشگاه خبر داد و گفت: پارسال،بیش از ۱۷ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی به خط لوله سراسری کشور ارسال شد.

به گزارش اقتصادسرآمد، مهدی گرامی شیرازی در حاشیه بازدید از واحدهای مختلف پالایشگاه دوازدهم پارس جنوبی اظهار کرد: در حوزه تولید گاز و دیگر فرآورده‌ها، اقدام‌های نوآورانه برنامه‌ریزی و اجرا شده که نتیجه آن ارسال بیش از ۱۷ میلیارد مترمکعب گاز به خط سراسری در سال گذشته است.

وی با اشاره به برنامه‌ریزی راهبردی برای ارتقای تولید در سال ۱۴۰۴ تصریح کرد: کیفیت میعانات گازی، ارتقای تأسیسات صادرات ال‌پی‌جی گرم سایت ۲ و اتصال دائم شبکه برق سراسری نقش بسیار مهم و ارزشمندی در پایداری تولید و افزایش کیفیت محصولات امسال با شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید» دارد. مدیر پالایشگاه دوازدهم مجتمع گاز پارس جنوبی با اشاره به تولید دیگر محصولات پالایشگاه دوازدهم پارس جنوبی در سال جاری بیان کرد: پارسال با تلاش شبانه‌روزی و استفاده از تجهیزات داخلی بیش از ۵۵۰ هزار تن اتان، ۴۸۰ هزار تن پروپان و ۱۷۰ هزار تن بوتان در این مجموعه تولید شد. گرامی شیرازی با اشاره به تلاش متخصصان و کارکنان این مجموعه برای پیاده‌سازی اقدام‌های زیست محیطی افزود: تمام کارکنان این مجموعه متعهد به رعایت اصول زیست محیطی هستند و با بهینه‌سازی مصرف انرژی و کاهش آلاینده‌ها، در مسیر توسعه پایدار گام برمی‌دارند.

وی تصریح کرد: پالایشگاه‌های مجتمع گاز پارس جنوبی اکنون به مرکز خلاقیت و نوآوری در سطح وزارت نفت تبدیل شده و شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان امسال می‌توانند با شناسایی نیازهای مهم و راهبردی این مجتمع عظیم مسیر شکوفایی و پیشرفت خود را هموارتر کنند.

افزایش ظرفیت نیروگاه‌های خورشیدی به ۴۷۰۰ مگاوات تا پایان تابستان

معاون وزیر نیرو از افزایش ظرفیت نیروگاه‌های خورشیدی به ۴۷۰۰ مگاوات تا پایان تابستان خبر داد و گفت: به دستگاه‌های دولتی تاکید شده است که برای تامین برق مورد نیاز خود از پنل های خورشیدی استفاده کنند، بنابراین لازم است دستگاه‌ها نیازهای خود را مطرح و پس از تایید با انتخاب پیمانکار ذیصلاح و استفاده از تسهیلات بانک تجارت، اقدام به نصب و اجرای این طرح کنند.

به گزارش اقتصادسرآمد، محسن طرزطلب در حاشیه سفر به استان مرکزی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: پروژه احداث نیروگاه‌های خورشیدی ۳ مگاواتی در قالب طرح ملی احداث ۵۰۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی آغاز شده است که در شهرستان خمین، عملیات یکی از این طرح‌ها آغاز شد.

وی افزود: این پروژه‌های نیروگاه‌های خورشیدی در برخی استان‌ها و شهرستان‌ها آغاز شده است و امیدواریم بتوانیم به تدریج واحدهای انها را تا شهریورماه در مناطق مختلف کشور وارد مدار کنیم.

رئیس ساتبا عنوان کرد: ساختگاه‌های مختلفی برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر در سراسر کشور شناسایی شده است و امیدواریم حداکثر تا سه هفته آینده به سرعت شاهد اجرای طرح های خورشیدی در استان های مختلف کشور باشیم.

طرزطلب عنوان کرد: با تلاش‌هایی که در دست انجام است امیدواریم در پیک امسال، مشکل ناترازی انرژی تا حدودی برطرف شود.

وی افزود: در حال حاضر ظرفیت نیروگاه‌های خورشیدی کشور از ۱۷۰۰ مگاوات عبور کرده است و امیدواریم تا تیرماه این ظرفیت را با افزایش ۲۰۰۰ مگاواتی به حدود ۳۷۰۰ مگاوات برسانیم.رئیس ساتبا عنوان کرد: همچنین تلاش خواهیم کرد تا در مرداد و شهریورماه نیز ۱۰۰۰ مگاوات دیگر به ظرفیت مورد نظر اضافه کنیم و مجموع ظرفیت را به بالای ۴۷۰۰ مگاوات برسانیم.

مرتضی فاخری در نوشتاری اختصاصی برای «روزنامه سرآمد» بررسی کرد؛

«یارانه پنهان انرژی» ثروتی که می‌سوزد!

گروه انرژی- مرتضی فاخری - در جهان امروز، انرژی به‌عنوان یکی از ارکان اصلی توسعه اقتصادی، صنعتی و اجتماعی شناخته می‌شود و نحوه مدیریت و تخصیص منابع انرژی، نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌گیری ساختارهای اقتصادی کشورها دارد. در این میان، یارانه‌های انرژی، به‌ویژه در کشورهایی با اقتصاد نفت‌محور همچون ایران، همواره یکی از مهم‌ترین ابزارهای سیاست‌گذاری تلقی شده‌اند. بااین‌حال، تجربه چنددهه اخیر نشان داده است که تداوم نظام پرداخت یارانه‌های گسترده، به‌ویژه در قالب یارانه‌های پنهان، نه‌تنها موجب بهره‌مندی عادلانه از منابع ملی نشده، بلکه به تشدید نابرابری، اتلاف منابع، افزایش مصرف غیرهدفمند و بروز چالش‌های زیست‌محیطی منجر شده است.

مرتضی فاخری، دکترای مدیریت بازرگانی در نوشتاری اختصاصی برای روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد به آسیب‌های اقتصاد و چالش‌های پیش رو در حوزه یارانه پنهان انرژی در ایران پرداخته است. این مطلب را در ادامه می‌خوانید:

یارانه پنهان انرژی، به‌مثابه یکی از مهم‌ترین چالش‌های اقتصادی کشور، موضوعی است که اگرچه در نگاه اول ممکن است تنها به قیمت پایین فرآورده‌های انرژی محدود تلقی شود، اما در واقعیت، دارای ابعادی بسیار گسترده‌تر و پیچیده‌تر از آن چیزی است که در ذهن عموم نقش می‌بندد. این پدیده نه‌تنها بر ساختار اقتصادی کشور تأثیر می‌گذارد، بلکه دارای تبعات اجتماعی، زیست‌محیطی، صنعتی و حتی سیاسی است که در صورت تداوم وضعیت کنونی، می‌تواند توسعه پایدار ایران را به‌طور جدی تهدید کند. این یارانه، به عنوان بخشی از هزینه‌های غیرمستقیم دولت که در بودجه رسمی کشور منعکس نمی‌شود، عملاً به معنای تخصیص ثروت ملی به گونه‌ای نامتوازن و غیربازده است. در شرایطی که منابع عمومی کشور با محدودیت‌های فزاینده مواجه است و بخش‌های اساسی همچون آموزش، سلامت و زیرساخت‌ها نیازمند سرمایه‌گذاری گسترده‌اند، تداوم این سیاست پرهزینه، توسعه پایدار و عدالت اجتماعی را با تهدیدی جدی روبه‌رو ساخته است.

در حال حاضر، قیمت حامل های انرژی در ایران از پایین‌ترین سطوح جهانی برخوردار است؛ بنزین، گاز طبیعی، برق، گازوئیل و سایر انواع انرژی با قیمتی به مراتب پایین‌تر از قیمت‌های فوب خلیج‌فارس یا بازارهای جهانی به مصرف‌کنندگان عرضه می‌شوند. این تفاوت قیمت، عمدتاً از محل منابع عمومی کشور، اعم از درآمدهای نفتی، مالیاتی یا برداشت از صندوق‌های ملی تأمین می‌شود که در قالب یارانه‌های آشکار و پنهان، به مصرف‌کنندگان تخصیص می‌یابد.

یارانه پنهان در اقتصاد ایران

یارانه پنهان، برخلاف یارانه‌های آشکار که در بودجه سنواتی به صراحت ذکر می‌شود، در هیچ کجا به‌طور شفاف ثبت نمی‌شود و به همین دلیل، رصد آن برای عموم دشوار است. در واقع، یارانه پنهان همان تفاوت بین قیمت واقعی انرژی و قیمتی است که مصرف‌کننده بابت آن پرداخت می‌کند. این تفاوت عمدتاً توسط دولت و در قالب فرصت‌های ازدست‌رفته برای صادرات، کاهش منابع عمومی، و افزایش هزینه‌های جانبی جبران می‌شود. برآوردها نشان می‌دهد که میزان یارانه پنهان انرژی در ایران در سال‌های اخیر به رقمی فراتر از هزار هزار میلیارد تومان رسیده است؛ عددی که حتی از کل بودجه عمومی کشور نیز فراتر می‌رود و سهم قابل توجهی از منابع ملی را به خود اختصاص می‌دهد.

در نظام اقتصادی ایران، یارانه پنهان انرژی از دیرباز به‌عنوان یک ابزار حمایت از مصرف‌کننده و عاملی برای جلوگیری از نارضایتی اجتماعی تلقی شده است، اما بررسی‌های کارشناسی نشان می‌دهد که این سیاست، نه‌تنها عدالت اجتماعی را محقق نساخته، بلکه موجب شده بخش عمده‌ای از منابع ملی در اختیار اقشار پردرآمد و پرمصرف جامعه قرار گیرد. به‌عبارت‌دیگر، با وجود ادعای حمایت از اقشار ضعیف، ساختار فعلی یارانه پنهان در عمل به نفع طبقات بالای درآمدی عمل کرده و شکاف طبقاتی را تعمیق بخشیده است. خانوارهایی با مصرف بالای انرژی —به‌واسطه استفاده از منازل بزرگ، خودروهای متعدد و وسایل پرمصرف —سهم بیشتری از این یارانه‌ها می‌برند، در حالی که خانوارهای کم‌درآمد با الگوی مصرف محدود، از این حمایت‌ها بهره ناچیزی می‌برند.

آسیب‌های تداوم سیاست‌های فعلی

تداوم سیاست‌های کنونی در زمینه قیمت‌گذاری انرژی، تبعات اقتصادی متعددی به‌همراه دارد. نخست، این رویکرد منجر به کاهش بهره‌وری انرژی در بخش‌های مختلف اقتصادی شده است. صنایع، به‌جای سرمایه‌گذاری در بهینه‌سازی مصرف، با تکیه بر انرژی ارزان‌قیمت، الگوهای تولید ناکارآمد را تداوم می‌بخشند. این مسئله موجب شده ایران با وجود منابع عظیم انرژی، در زمره کشورهایی با شدت مصرف بالای انرژی قرار گیرد؛ به‌گونه‌ای که مصرف سرانه انرژی در ایران، چندین‌برابر متوسط جهانی است. این سطح از مصرف نه‌تنها منجر به اتلاف منابع طبیعی شده، بلکه زیرساخت‌های تولید و توزیع انرژی را نیز تحت فشار مضاعف قرار داده است.

از سوی دیگر، یارانه پنهان انرژی آثار مخربی بر محیط‌زیست کشور برجای گذاشته است. مصرف بیش از اندازه سوخت‌های فسیلی موجب افزایش آلودگی هوا، تشدید گازهای گلخانه‌ای، فرسایش منابع طبیعی، و کاهش کیفیت زندگی شهروندان شده است. آمارها حکایت از آن دارند که تهران، مشهد، اصفهان، اهواز و سایر کلان‌شهرهای کشور در فصول سرد و گرم سال، با بحران آلودگی هوا و کمبود انرژی مواجه‌اند. بخشی از این بحران‌ها، مستقیماً ناشی از سیاست‌های غیرهدفمند در تخصیص یارانه‌های انرژی است که به مصرف بی‌رویه و ناکارآمد انجامیده‌اند. یکی دیگر از پیامدهای ناگوار یارانه پنهان انرژی، ایجاد زمینه برای قاچاق سوخت به کشورهای همسایه است. تفاوت فاحش قیمت داخلی و خارجی فرآورده‌های نفتی، انگیزه‌ای قوی برای شبکه‌های قاچاق فراهم کرده و موجب خروج بی‌رویه منابع یارانه‌ای از مرزهای کشور شده است. این پدیده، نه‌تنها خسارات اقتصادی گسترده‌ای را به کشور وارد کرده، بلکه منجر به شکل‌گیری شبکه‌های فساد و فعالیت‌های غیرقانونی نیز شده است که مقابله با آن‌ها هزینه‌های سنگینی را بر دستگاه‌های نظارتی تحمیل کرده است.

در بعد مالی، استمرار چنین نظام یارانه‌ای، فشار شدیدی بر بودجه عمومی کشور وارد آورده است. دولت، برای جبران کسری بودجه ناشی از پرداخت یارانه‌های پنهان، ناچار به استقراض، فروش دارایی‌های عمومی یا چاپ پول می‌شود که هرکدام از این روش‌ها، تبعات تورمی و بی‌ثباتی اقتصادی به‌همراه دارند. در چنین شرایطی، نه‌تنها امکان تأمین منابع کافی برای بخش‌های حیاتی مانند آموزش، بهداشت، زیرساخت و نوآوری از بین می‌رود، بلکه زمینه بروز نارضایتی اجتماعی و کاهش اعتماد عمومی نیز فراهم می‌شود.

مقاومت در مقابل اصلاح یارانه انرژی

علی‌رغم وضوح این چالش‌ها، اصلاح نظام یارانه انرژی در ایران همواره با مقاومت‌های سیاسی و اجتماعی مواجه بوده است. یکی از دلایل اصلی این مقاومت، نگرانی از افزایش فشار معیشتی بر خانوارها و بروز ناآرامی‌های اجتماعی است. تجربه‌های پیشین نیز نشان داده است که افزایش ناگهانی قیمت سوخت، بدون طراحی سازوکارهای حمایتی و اقناع افکار عمومی، می‌تواند به اعتراضات گسترده منجر شود. با این حال، بی‌توجهی به اصلاح این نظام، تنها به تعویق انداختن بحران و افزایش هزینه‌های آتی خواهد بود.

در این راستا، راهکارهای متعددی برای اصلاح تدریجی و هدفمند نظام یارانه انرژی پیشنهاد شده است. یکی از این راهکارها، واقعی‌سازی تدریجی قیمت انرژی همراه با پرداخت یارانه مستقیم به اقشار آسیب‌پذیر است. به‌عبارت دیگر، به‌جای توزیع یارانه به‌صورت کالایی و غیرمستقیم، می‌توان منابع حاصل از اصلاح قیمت‌ها را به‌صورت نقدی یا در قالب کارت انرژی به خانوارها تخصیص داد تا امکان مصرف هوشمندانه‌تر فراهم شود. این شیوه، علاوه بر کاهش مصرف غیرضروری، موجب افزایش شفافیت، کارایی اقتصادی و عدالت اجتماعی خواهد شد.اصلاح نظام تعرفه‌گذاری پلکانی انرژی می‌تواند به مدیریت مصرف کمک شایانی نماید. در این الگو، مصرف‌کنندگان کم‌مصرف از یارانه بیشتری بهره‌مند می‌شوند و با افزایش سطح مصرف، نرخ تعرفه‌ها نیز به‌صورت تصاعدی افزایش می‌یابد. این سازوکار، انگیزه لازم برای صرفه‌جویی در مصرف انرژی را فراهم کرده و می‌تواند به‌تدریج فرهنگ مصرف را به سمت الگوهای پایدارتر سوق دهد.

در کنار این اقدامات، باید به ارتقای سطح آگاهی عمومی نیز توجه ویژه‌ای داشت. آموزش و فرهنگ‌سازی در زمینه اهمیت منابع انرژی، پیامدهای مصرف بی‌رویه و نقش مردم در حفاظت از ثروت‌های ملی، باید به‌عنوان بخشی جدایی‌ناپذیر از سیاست‌های اصلاحی مدنظر قرار گیرد. رسانه‌ها، نظام آموزشی، نهادهای مدنی و دانشگاه‌ها می‌توانند نقش مؤثری در این حوزه ایفا کنند.

توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل عمومی، افزایش بهره‌وری در صنایع، بهینه‌سازی ساختمان‌ها و استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر نیز از دیگر اقدامات مکمل در مسیر اصلاح یارانه انرژی هستند. این اقدامات، نه‌تنها به کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی کمک می‌کنند، بلکه زمینه ایجاد اشتغال، جذب سرمایه‌گذاری و کاهش آثار زیست‌محیطی را نیز فراهم می‌سازند.

نتیجه‌گیری

در نهایت، لازم است دولت، ضمن تبیین روشن سیاست‌های خود در زمینه انرژی، اعتماد عمومی را جلب کرده و با شفافیت و انسجام، مسیر اصلاح را طی نماید. تجربه کشورهایی نظیر اندونزی، مالزی، مکزیک و هند نشان داده که اصلاح موفق یارانه انرژی نیازمند اراده سیاسی، برنامه‌ریزی دقیق، حمایت اجتماعی و اجرای تدریجی است.

چنانچه اصلاح نظام یارانه انرژی با تأخیر یا بدون تدبیر صورت پذیرد، کشور در آینده‌ای نه‌چندان دور، با بحران‌های جدی در حوزه منابع طبیعی، بودجه عمومی، نابرابری اجتماعی و امنیت انرژی مواجه خواهد شد. بنابراین ضروری است تا با درک واقع‌بینانه از شرایط، با مشارکت نخبگان، دانشگاهیان، کارشناسان اقتصادی و همراهی مردم، گام‌های عملی و مدبرانه در این مسیر برداشته شود.

یارانه پنهان انرژی، اگرچه در کوتاه‌مدت می‌تواند به ظاهر رفاه نسبی برای بخشی از جامعه فراهم آورد، اما در بلندمدت نه‌تنها دستاوردی برای توسعه کشور به‌همراه ندارد، بلکه موجب نابودی منابع ارزشمند، گسترش نابرابری، کاهش بهره‌وری و افزایش آسیب‌پذیری اقتصاد ملی خواهد شد. اصلاح این وضعیت، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است؛ ضرورتی که اگر امروز با عقلانیت و درایت آغاز نشود، فردا با اجبار و بحران، خود را تحمیل خواهد کرد.

خبر

وزیر نفت:

قیمت بنزین سوپر وارداتی پس از اعمال سایر هزینه‌ها نهایی می‌شود

سرآمد وزیر نفت گفت: قیمت نهایی بنزین وارداتی پس از اعمال سایر هزینه های مرتبط اعلام خواهد شد.به گزارش اقتصادسرآمد، محسن پاک نژاد در حاشیه جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران افزود: وقتی از واردات صحبت می کنیم، این واردات هزینه هایی دارد که از جمله می توان به قیمت خرید، عوارض و حقوق گمرکی و هزینه حمل و نقل اشاره کرد.وزیر نفت با بیان اینکه واردکننده باید سرجمع همه این هزینه ها را برای تعیین قیمت نهایی محاسبه کند، افزود: پس از لحاظ کردن این موارد و جمع بندی آنها، قیمت نهایی به مردم اعلام می شود.پاک نژاد در خصوص وضعیت کیفی سازی بنزین تولید کشور نیز گفت: کیفیت بنزین بحثی است که در قالب طرح های کیفی سازی در پالایشگاه های کشور دنبال می شود.

وی ادامه داد: بخشی از پالایشگاه ها اکنون بنزین با استاندارد یورو ۴ و یورو ۵ تولید می کنند که با کمیت های متفاوتی عرضه می شود.وزیر نفت افزود: پس از اجرا و نهایی شدن طرح های کیفی سازی، با میزان مناسب تری از عرضه بنزین با کیفیت روبرو خواهیم بودوزیر نفت درباره دستاوردهای سفر اخیر خود به عراق نیز به خبرنگاران گفت: در سفری که به دعوت وزیر نفت عراق دو هفته پیش انجام شد، ۴ سند همکاری به امضا رسید که ۲ مورد آن به همکاری در حوزه گازهای همراه استان نیسان عراق باز می گردد.پاک نژاد افزود: این میادین نفتی در جوار مرز ایران است و اگر این همکاری انجام شود، امکان راه‌اندازی این میدان نیز فراهم می‌شود.وی افزود: بحث دیگر در ارتباط با کار مشترک عملیات اکتشافی دریایی با حوزه مشترک با آب‌های سرزمینی عراق و مطالعات مربوط به توسعه میدان خرمشهر بود که مشترک با میدان سندباد عراق است.وزیر نفت درباره حادثه بندرشهید رجایی نیز گفت: بخشی از اسکله شهید رجایی که درگیر این حادثه دردناک شده بود، کاملا از بخش نفتی و مخازن فرآورده های صادراتی و وارداتی نفتی فاصله دارد و با هیچ گونه مشکلی در این بخش روبرو نبودیم.

پاک نژاد گفت: در ساعات اولیه حادثه بلافاصله اقدام های ایمنی متناسب با دستورالعمل هایی که در صنعت نفت وجود دارد، انجام و تدابیر لازم اتخاذشد و در این زمینه مسئله ای در بخش نفت و اسکله نفتی پیش نیامد.وی با اشاره به اینکه وزیر کشور در منطقه حادثه حضور مستمر داشت و فرماندهی عملیات را برعهده گرفته بود، افزود: با همکاری و همراهی سایر دستگاه ها این حادثه دارد و جا دارد من هم به نوبه خود به همه بازماندگان این حادثه تسلیت بگویم و برای آسیب دیدگان آرزوی شفای عاجل داشته باشم.

وزیر نیرو:

امکان تامین آب استان تهران با روند فعلی جمعیت دیگر وجود ندارد

سرآمد وزیر نیرو با بیان اینکه استان تهران دیگر توانایی بارگذاری جمعیتی بیشتر را ندارد، گفت: اکنون از همه پتانسیل ها برای تامین آب این استان استفاده شده و امکان تامین آب با مدل موجود بارگذاری جمعیت میسر نیست.

به گزارش اقتصادسرآمد، عباس علی آبادی با حضور در شرکت آب و نیرو در نشست با مدیران ارشد این شرکت، طرح خط جایگزین انتقال آب از زیاران به بیلقان را یکی از اولویت های این وزارتخانه دانست و ادامه داد: با توجه به محدودیت های منابع آب، همه تلاش ها بر این است که این طرح مهم در کوتاه‌ترین زمان ممکن به سرانجام برسد و آبی پایدار برای استان های تهران و البرز تامین شود.وی شرکت آب و نیرو را یک دستگاه کارفرمایی دانست که باید به دنبال تعریف پروژه های جدید و تامین مالی آنها برود و در این راستا یکی از وظایف آن را توجه به روش‌های نوین تامین مالی دانست که برای تحقق آن حتی باید نگاه بین المللی داشت.وزیر نیرو گفت: برنامه‌ریزی‌های خوبی برای افزایش ظرفیت تولید برق صورت گرفته که با توسعه تجدیدپذیرها نیز شرایط تولید بهبود می‌یابد. وی با اشاره به برنامه‌ریزی برای تولید ۳۰ هزار مگاوات برق از طریق نیروگاه‌های خورشیدی ادامه داد: با توجه به ماهیت نیروگاه خورشیدی و مصرف پایین برق در اوایل صبح، فرصت مناسبی را جهت توسعه نیروگاه های تلمبه ذخیره‌ای فراهم می کند و باید روند اجرای این طرح ها در آب و نیرو تسریع یابد.علی آبادی ادامه داد: با توجه به شرایط فعلی توجیه پذیری طرح های تلمبه ذخیره‌ای باید مورد بازنگری قرار گیرد،چرا که ممکن است برخی طرح‌ها که پیش از این توجیه اقتصادی نداشتند، اکنون توجیه پذیر باشند.وی با تاکید بر لزوم صرفه‌جویی در مصرف برق و پرهیز از هرگونه اسراف خاطرنشان کرد: میزان مصرف برق امسال نسبت به سال گذشته حدود ۸ هزار مگاوات افزایش یافته و اگر این وضعیت ادامه یابد، میزان رشد درسال‌های آتی بیشتر خواهد شد.

جدول ۳۱۴

افقی:
۱- روزنامه چاپ کویت- حالی‌شدن- سوغات اصفهان
۲- از نوازندگان برجسته و فقید سنتور در موسیقی ایرانی- شریک
۳- ضعف و سستی- در بیان علت به‌کار می‌رود- ریاست
۴- تکرار حرفی- فتنه- سکه طلای عهد قاجار
۵- جان‌پناه سرباز- خوک وحشی- عاشق رودابه
۶- بی‌فایده- واحد پول عمان- درشت هیکل و قدبلند
۷- بلند و والا- درمان ریشه دندان- حرص و طمع
۸- پایه و بنیاد- شهرداری قدیم- محکم‌کننده پیچ
۹- قدم یکپا- ماه یازدهم فرنگی- طوقه فولادی چرخ خودرو
۱۰- ماده‌ای که از سوزاندن شکر به‌دست می‌آید- رقیبان- زبان ترکی
۱۱- اشتباه- آواز بلند- طفیلی
۱۲- نویسنده انگلیسی نمایشنامه دکتر فاستوس- وجود- ارجمندی
۱۳- کارخانه پارچه‌بافی- کوچ کردن- استاندار قدیم
۱۴- به حالت خمیده- نمایشنامه‌ای نوشته اکبر رادی
۱۵- باغ انگور- خوش‌آوازه- جیره مقرر

عمودی:
۱- مادر امام جعفر صادق(ع)- نام گراهام بل
۲- چراغ پیه‌سوز قدیمی- نوعی برنج مرغوب شمال- نیش سرما
۳- کاخ- نوعی ساز بادی- دستمال
۴- کشوری آسیایی در دامنه جنوبی هیمالیا- از بخش‌های اوستا- پاسبان قدیم
۵- از القاب اروپایی- عجیب- ورزشگاه مشهور لندن
۶- شکیبایی- تیر چوبی سقف- صدمه
۷- سبیل- داناتر- از چهره‌های سرشناس سینمای کمدی جهان
۸- چین و چروک پوست- آلبومی با آواز شهرام ناظری- شرم
۹- چوبان- پرچم- چوب سوزاندنی
۱۰- قیمت بازاری- از باشگاه‌های فوتبال آلمان- سوغات شهر مراغه
۱۱- شماتت- درآمد نامشروع بالامکانات دولتی- مفلوج
۱۲- ولخرج- بدون برنامه‌ریزی- از علائم نگارشی
۱۳- از مناطقی که در عملیات بیت‌المقدس از اشغال ارتش صدام آزاد شد- استارت قدیمی- ابوالبشر
۱۴- دشواری در کار- دربه‌دری- شیعه
۱۵- وقوع آن باعث آزادشدن انرژی درونی زمین می‌شود- باقلوا

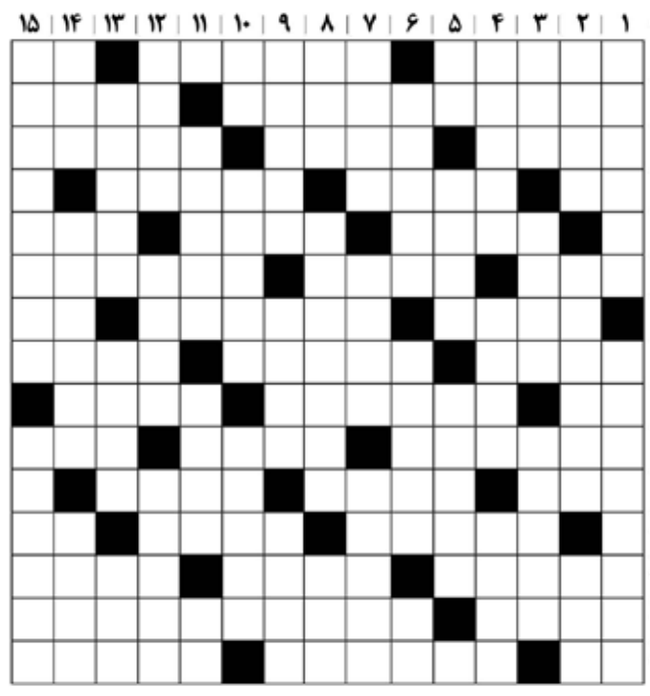
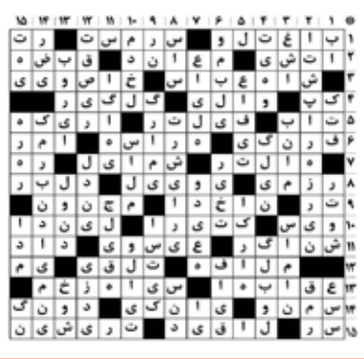
حل جدول شماره ۳۱۳